GAZETA KRAKOWSKA

Nro 31.

Z KRAKOWA DNIA 17. KWIETNIA 1816 Roku WE SZRODĘ.

Z Warszawy d. 9 Kwietnia.

W Imieniu Nayiaśnieyszego

ALEXANDRA I

Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego &c. &c. &c.

NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu

Zważywszy, że dotychczasowe likwidowanie dyet na dalszy czas utrzymane bydź nie może z powodu konieczne potrzebney oszczędności w wydatkach skarbowych, chcąc oraz przepisane osobnym Dekretem pod d. 4 Października 1809 dyety dla urzędnikow i officyalistow sądowych podług teyże samey oznaczyć zasady, podług iakie dla wszelkich urzędnikow administracyynych będą oznaczone, stanowi:

Zasady ogolne.

Art. 1. Wszelki Urzędnik i Officyalista Sądowy, Administracyyny, Skarbowy, Policyyny, Ekonomiczny, w przedmiocie administracyynym wysłany, działaiący z polecenia wyższey władzy za obrębem swego urzędowania, ma prawo do dyet, i te likwidować może, rachuiąc na dzień iednę czwartą część swey dzienney etatowey pensyi; iednak urzędnicy i officyaliści pobieraiący pensyi mniey iak 2000 zł. pol. rocznie, maią takież dyety pobierać, iakie wypadaią w czwartey części na pensyą 2000 zł. pol.

Art. 2. Każdy z wyżey rzeczonych Urzędnikow i Officyalistow działaiący z polecenia wyższey władzy w obrębie swego urzędowania, polecenie takowe wykonać winien bez żadnego wynagrodzenia, i dyet likwidować nie może.

Art. 3 Zasada w powyższym artykule do likwidowania dyet w Kommissoryach rządowych wskazana, rozciąga się i do Kommissoryow w przedmiotach tyczących się sporow prywatnych.

Art. 4. W Kommissoryach rządowych koszta dyet ponosi Rząd z funduszu na ten koniec wskazanego; w Kommissoryach zaś tyczących się sporow prywatnych, strona przegrywaiąca, lub Kommissyi żądaiąca.

Przepisy szczególne.

Art. 5. Strona Kommissyą na grunt sprowadzaiąca winna iest przyzwoity powoz z końmi po Kommissarza przystawi,

lub wydatek na wynaięcie powozu albo extra-poczty zwrocić, a koszta te strona przegrywaiąca wynagrodzić powinna.

Art. 6. Dla zapobieżenia nieporozumieniom wyznacza się do podróży następuiąca liczba koni: dla Radcow Stanu Referendarzow, Sędziow Naywyższey Instancyi i Appellacyynych, koni cztery; dla Radcow Woiewodzkich koni cztery; dla Sędziow Ziemskich, Grodzkich, Kommissarzy obwodowych, tudzież wszelkich urzędnikow skarbowych, ekonomicznych i policyynych, w odpowiadaiącym stopniu będących, koni trzy. Niższym zaś wszelkim Urzędnikom, iako to: Burmistrzom, Woytom, Assessorom, Sekretarzom, koni dwa.

Tym, którzy z obowiązku urzędu konie utrzymywać winni, podroży koszta w obwodzie żadne się nie rachuią, za obwodem zaś tylko czwarta część.

Art. 7. Dyety nietylko rachowane bydź maią za dzień pracy, ale i za czas użyty do odprawienia podroży, w który naymniey sześć mil na dzień urzędnik i officyalista odprawiać powinien.

Art. 8. Urzędnik i officyalista obowiązany iest, będąc na Kommissyi, naymniey ośm godzin na dzień poświęcić. Po odbytey czynności Urzędnik lub Officyalista winien iest złożyć likwidacyą kosztow dyet i podroży właściwey swey władzy, która gdy uzna, że Kommissya skończona, i likwidacyą za sprawiedliwą osądzi, nakaże stronie wypłacenie należytości.

Art. 9. Gdyby względem opłaty kosztow Kommissyi spor iaki zachodził, mieniący się bydź ukrzywdzonym udać się może do Kommissyi Woiewodzkiey, i żądać rozstrzygnienia sporu.

Art. 10. Postanowienie ninieysze od dnia ogłoszenia ma bydź wykonane, czego dopełnienie i umieszczenie w Dzienniku praw Kommissyom Rządowym Oświecenia i Wyznań Religiynych, Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Policyi, Przychodow i Skarbu, w czem do którey należy, polecamy. — Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady administracyyney dnia 2 Marca 1816 r.

(Podp) *Zaiączek.*
Minister Przychodow i Skarbu
(Podpisano) T. *Matuszewicz.*
Radca Sekretarz Stanu
Jenerał Brygady
(Podpisano) *Kossecki.*
Zgodno z Oryginałem:
Radca Sekr: Stanu, Jen: Bry:
(Podpis:) *Kossecki.*
Za zgodność: *J. Kruszyński*, S. I. K. S.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KROLA POLSKIEGO, &c. &c. &c,
Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Uznaiąc z iedney strony instotne niepodobieństwo, aby Rada Stanu Królestwa Polskiego w obecnym natłoku prac około rozwiiania Ustawy Konstytucyyney trudnić się mogła ułatwianiem zaległych i biegnących interessow administracyynego sporu poniżey wyszczególnionych; z drugiey zaś uważaiąc niezbędną, a równie dla stron, iako i dla Skarbu ważną, potrzebę prędkiego tychże interessow ukończenia; na przełożenie Kommissyi Rządowey Przychodow i Skarbu, po wysłuchaniu zdań Rady Stanu ogólnego zgromadzenia, postanowiliśmy utworzyć o-

sobną dla załatwienia wspomnionych interessow Delegacyą administracyyną, którey następuiące przepisuiemy prawidła:

TYTUŁ I.

Skład i Attrybucye Administracyyney Delegacyi, oraz przedmioty do niey należące.

Art. 1. Ostateczne sporow administracyynych poniżey w artykułach 6tym i 7mym wyrażonych rozstrzyganie, którem aż do stałego w tey materyi urządzenia trudnić się miała Rada Stanu, poruczamy odtąd nowo utworzoney Delegacyi administracyyney, która urzędowanie swoie na dniu 15 Kwietnia r. b. w Warszawie rozpocznie, i one codziennie, wyiąwszy dnie świąt kościelnych i uroczystości kraiowych, od godziny osmey do drugiey odbywać będzie, aż dopoki powierzonych sobie spraw nie ukończy.

Art, 2. Ta Delegacyia administracyyna składać się będzie z iednego Prezesa, który z pomiędzy Senatorów wyznaczonym bydź ma, i z sześciu Członków. Obecność trzech, rachuiąc w to i Prezyduiącego, potrzebną iest do legalnego kompletu. Rowność zdan Prezyduiący rozwięzuie. W przypadku potrzeby Delegacya działać może w dwoch osobnych kompletach.

Art: 3. Trzech Assessorów z głosem doradczym i tyluż Kancellistów dodanych zostanie do teyże Delegacyi. Jeden Assessor trzymać będzie pioro, a w przypadku potrzeby zastępować może nieobecnego Członka z głosem stanowczym. Innych dwoch obowiązkiem będzie przygotowywanie Spraw do decyzyi.

Art: 4 Kommissyie Rządowe Sprawiedliwości, Spraw wewnętrznych i Skarbu podadzą spolnie Kandydatow na Członkow Delegacyi i na Assessorow, w liczbie potroyney, a Namiestnik w Radzie Stanu z podanych wybierze.

Art: 5. Delegacya administracyyna moeą ostateczney Instancyi rozstrzyga powierzone sobie interessa. Decyzyie iey nie podpadaią dalszemu odwołaniu się, ani oppozycyi, i niepotrzebuią żadnego wyższego potwierdzenia.

Art: 6. Następuiące przedmioty oddane są pod ostateczne rozstrzygnięcie Delegacyi administracyyney. — *a.* Spory tyczące się żądaney allewiiacyi, w którey bądź strona prywatna, bądź Kommissyia Rządowa Spraw Wewnętrznych, albo Kommissyia Rządowa Przychodow i Skarbu odwołała się od wyroku Rady Prefekturalney, lub od Kommissyi Woiewodzkiey — *b.* Spory wynikaiące z dzierżawy dóbr Korony, Narodowych i do Skarbu powróconych, a przychodzące z zażalenia dzierżawcy, mieniącego się bydź uciążonym przez obrachunek w drodze ekonomiczney ostatecznie sporządzony. — *c.* Spory pochodzące z kontraktów lub umów, które między Władzami administracyynemi, a Liwerantami, Antrepreneramі lub innemi podobnemi kontrahentami z drugiey strony w celu zaopatrzenia publiczney potrzeby zawarte zostały.

Szczegółowe oznaczenia przypadkow i prawideł w tey materyi obięte są poniżey w Tytule II.

Art: 7. Władza ostatecznego rozstrzygania sporow artykułem poprzedzaiącym wskazanych rozciąga się równie do tych, które z iakieykolwiek epoki zalegly iako i do tych, które aż do zupełnego urządze-

nia Władz Konstytucyynych toczyć się będą.

Art: 8. Prezes i każdy z członkow Delegacyi administracyyney przed przystąpieniem do sprawowania obowiązkow swoich wykona przed Radą administracyyną Królestwa następuiącą przysięgę: — „ Ja NN. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu &c. Iż w rozstrzyganiu interessów administracyynego sporu, równie iak i we wszystkich pracach, które dla przygotowania rzeczy do decyzyi zostaną mi powierzone w Delegacyi, zachowam ściśle i nieodstępnie sprawiedliwość, prawo, i trwaiące dotąd przepisy, i że obowiązkow na mnie włożonych, stosownie do rozporządzeń i prawideł w postanowieniu Rządu dnia 20 Lutego r. b. wydanem, Delegacyą administracyyna wyznaczaiącem, umieszczonych, nayświęciey dopełnię: a to nie uwodząc się żadnym dla któreykolwiek strony względem, ani też przyiaźnią, wdzięcznością, zemstą, nienawiścią, prożbami, nadzieią iakieykolwiek promocyi lub przysługi, ani iakimkolwiek datkiem, ale owszem sprawuiąc się tak, abym w całym ciągu powierzonego mi urządzenia zachował wierne świadectwo nienadwerężonego sumnienia i bezstronnego zdania. Tak mi Panie Boże &c. „

Assessorowie Delegacyi, równie iako i officyaliści, którychby dla przygotowawczych obrachowań użyć znalazła się w potrzebie, wykonaią też samę przysięgę, wyłączaiąc tylko z niey następuiące wyrazy: „ w rozstrzyganiu interessowd administracyynego sporu, równie iak i „

Asssessor zaś pioro trzymaiący wykona całą, dołączaiąc: „ Iż wyroki Delegacyi wiernie, z dokładnem wysłowieniem powodów, oddawać będę.

(*Ciąg dalszy potem*)

Człowiek towarzyski z Senatorskiey ulicy
— Dnia 1go *Kwietnia —*

" Gotowość do boiu naypierwszy raz strony rozbroiła, i choć co do mnie, tarczę tylko do obrony, nie zaś miecz do nacierania gotowałem, wszelako i tę wieszam na kołku. Sąsiad moy Pustelnik, cały sobą zaięty, bynaymniey o mnie niemyśli — i dobrze: bo przyznaię się, iż wolę spokoynie w ślady iego wstępować niżeli znim walczyć. Mamy niwę obszerną niech żnie czy kosi, pewny iestem, iż po obfitym nawet iego zbiorze, dość jeszcze kłosów nazbieram.

Zatrwożył mnie był wyrazami: koniecznie muszę zaczepiać; muszę wyzywać do walki. Sądziłem, że to rycerz wieżdzaiący w szranki, który rzuca rękawiczkę, i chce z kim bądź, mierzyć się kopiią. Ale widzę, że to człowiek spokoyny, takim przynaymniey wydaie się z opisu życia, którego nam udzielił. Pustelnika przydomek pozostał mu od samotnego przez czas iakiś życia do którego okropne, iak mowi, przywiodły go nieszczęścia; rzecz tak wystawiona w inney wcale okazuie się postaci.

Kto podobną szedł drogą, zasługuie na więcey zaufania; dobraż to szkoła nieszczęście, wybornie w niey ukształcić się można, w wieku zaś naszym niemożemy się skarżyć, aby nam na podobnych zabrakło! — Tak więc, day rękę poczciwy starcze! Bądźmy przyiaciolmi i niech nas nic odtąd nieróżni!

Na zakład szczerego tego z strony moiey wezwania, biorę do uwagi rzecz,

która nas obu i naszych czytelnikow obchodzi. Od tego czasu iak zasmakowałem w dumaniu, wiele bardzo pięknych rzeczy, poczyna mi na miśl przychodzić; teraźnieysza będzie o krytyce. Przepraszam wcześnie, chcących w piśmie tem samą tylko dramatyczność znaydywać, że będzie dogmatycznie traktowaną. Powie kto, że to zanadto, tem bardziey na mnie, poważnie, ale któż kiedy w człowieku światowym, iednostayności charakteru wyciągał?

Krytyka, sztuka tak potrzebna, ale łezem tak trudna, powinna mieć za zasadę miłość nauk, i miłość prawdy, a za cel oświecenie, i pożytek powszechny. — Tak więc niemoże bydź braną za kunszt rozśmieszania, i bawienia złośliwych: usiłowanie płoche, nikczemne, ani nawet trudne, bo dość na to mieć skłonność do satyry, i nieco dowcipu, nawet z rodzaiu owego tylko wypracowanego i wymęczonego, co więcey kosztuie, iak sam wart.

Mała liczba dobrych krytykow dowodzi trudność tego rzemiosła; w rzeczy samey, ileż to niepotrzeba, żeby się w nim powiodło! Gruntowny i głęboki rozsądek, zdrowa i wprawna loika; smak dobry, bystrość w obięciu; dowcip łatwy, ale ten tylko, co iest kwiatem rozsądku; te są ważnieysze przymioty, których szczęśliwe połączenie składa gieniusz krytyka.

Ktokolwiek bez tych przygotowawczych pomocy, chwyta się tego rzemiosła, na wielkie się niebezpieczeństwo podaie. W ogłoszeniu iakiey bądź krytyki, nie sam tylko autor pisma, sztuki, lub czynu, wystawia się na scenę. Oświecona powszechność zostawia sobie prawo sądzenia krytyka, i ieżeli zdania iego niesprawiedliwe, lub fałszywe, wzgarda, którą będzie okryty, dotyka go w miarę wyższości, iaką każdy krytyk zdaie się sobie przypisywać.

Z ogólnych tych uwag, przeydźmy do rysu prawdziwego krytyka. Prawdziwy krytyk ma przyzwoite dla swych czytelnikow poważanie; niepożycza im osobistych swych namiętności; nieprzestaie na powierzchownem przybieraniu umiarkowania, ale go okazuie w istocie; nieprzyszywa do zbioru swych postrzeżeń nudnych przytoczeń, rozwlekłych wstepow, i zdań pospolitych, sto razy iuż wprzod powtorzonych. Wytyka błędy, ale nieprzemilcza i dobrych rzeczy, które mogą sowicie drobne zaniedbania nagrodzić. Wyższy nad nienawiść i zemstę, niepodchwytuie omyłek w tych co się mu niepodobaią, ani przesadza w pochwałach tych, których za swe obrał bożyszcze.

Rozsądek dobrego krytyka daie się postrzegać w wyborze nawet dzieła, czynów które zbiera. Niewydobywa z prochu, nieznanych i zarzuconych szpargałów, których nikt nie czyta: ani płaskich bez związku i rzeczy drammatów, które same z siebie upadaią, ale rozbiory swoie zwraca na ważnieysze przedmioty.

Niepoci się nad koniecznem wyszukiwaniem śmieszności, gdzie ich niemasz, ani upędza się za dowcipnemi żartami chyba gdzie się same nawiną; słowem umie nawet chwalić bez pochlebstwa, i wymuszenia, bo długie, i ciągłe gryzących przypraw używanie, nieprzytępiło mu smaku do grzecznych prawd, którym rad owszem sprawiedliwość oddaie.

Wielka część czytelnikow moich,

przywykła do odmienney wcale od tych prawideł krytyki, czeka zastosowania, i już w samem nawet czytaniu wymieniła w myśli osoby, które w rysowaniu obrazow tych, wyraźnie mieć musiałem w widoku.

To wyraźnie na którego z Jxow, rzecze ieden? — Nie, odpowie drugi; to na aktora, który w porywczey obronie siebie, przeskrobał. — Oba się mylicie, powie trzeci, ia wiem od samego autora, że to iest na dziennik Wileński.

Z tem wszystkiem iak się zadziwią, kiedy wiadomszy ktoś powie im, że to iest prosty wyiątek z dzieła więcey sześciudziesiąt lat w jezyku obcym znanego. Tak więc będzie to dla nich prawdziwe dzisieysze prima Aprilis. Mnie zaś i kamratowi memu może nato posłużyć że kiedy ogólne wieku i kraju wytykać będziemy przywary, niebędą nam już tak łatwo osobistych stosunkow przypisywać.

Z Wiednia d. 9 Kwietnia.

Podług gabinetowego listu do wielgo Marszałka Dworu, Xcia Trautmansdorfa-Weinsberg, z Werony pod d. 1 b. m. pisanego, raczył N. Cesarz i Król środkowe zarządzanie skarbem w kraiach swoich powierzyć oddzielnemu Ministerium, i na czele tego Ministerium postawić Ministra stanu i konferencyynego Hr. Stadion, w zaszczycie Ministra skarbu nauczyciela wszystkich władz skarbowych i kameralnych.

Z Paryża d. 29 Marca.

Dnia 26 słuchał Król Mszy w wswoich pokoiach; opuściły go powiększey części bóle podagry, ale ieszcze chodzić nie może. D. 27 prezydował w radzie Ministrow. — Mowią o w krotce maiacey nastąpić podroży dworu (w Kwietniu)do Fontainebleau, gdzie ma Król potw bawić, koki nie ziedzie tam Następca tronu Neapopolitańskiego z narzeczoną swoią corką, co ma w Maiu nastąpić. Monsieur, Xże Angouleme, Xże Berry i Xiężna Angouleme wyiadą przeciw Królewiczowi Neapolitańskiemu do Lyonu, dotąd udał się pułk konnych strzelcow gwardyi Królewskiey. Potem powróci cała familiia Królewska do Paryża. (Zapewniaią, iż Król z Xiężną Angouleme trzymał przed 18 laty do Chrztu Xiężniczkę Marya Karolinę, przyszłą małżonkę Xcia Berry.) Xże Havré wyiedzie przeciw tey Xiężniczce aż do granicy Francuzkiey.

Za dzielnem wstawieniem się Xcia Angouleme, który naywięcey miał przyczyny do żalenia się na postępowanie Jenerała Debelle w Kwietniu r. z. w południowey Francyi, zamienił Król iego karę śmierci na 10cioletnie więzienie stanu. » Na co rapportu, rzekł J. K. Mość, moy bratunek prosi dla niego o łaskę, a ia na nią zozwalam, więc wszystko się skończyło. „ J. K. Mość zamienił także karę śmierci Jenerała Travot na 20to letnie więzienie.

Trzey Anglicy przeprowadzonemi zostali przed dwiema dniami z więzienia de la Force do Conciergerie, a Pułkownik Boyer z ostatniego do pierwszego. Rzeczeni Anglicy którzy tak wiele przyłożyli się do ucieczki Lavaletta, nigdy go nie widzieli, aż gdy po swoiey ucieczce zwięzienia przybył do ich mieszkania i prosił o pomoc. Przyięli go z otwartością, ukryli, a co większa podięli się

przebranego iako ienerała Angielskiego chorego, nie mogącego iuż mowić wywieść za granicę. Hutchinson wziąwszy na siebie rolą rzekomego adjutanta, wszystko urządził, mowił za niego po stacyach i tym sposobem z kraiu go wyprowadził. Jeden razem zniemi uwięziony, który uzyskał wolność, powziął to z własnych ich ust, i tak ich opisuie: — Pułkownik Wilson prowadził przeciw Bonapartemu woynę w Egipcie, a poźniey w Rossyi, i opisał obie te kampaniie. Pierwsze dzieło iest poczęści na ięzyk Francuzki przełożone. Wilson iest otwarty, żywy i udzielaiący się. Kocha wolność nie tylko dla Anglii, ale i dla Europy; tyraniią i niewolą nazywa morową zarazą, która się rozszerza i nakoniec na Angliią się rozciągnie. Zyczy on dla Francyi trwałey konstytucyyney wolności. Hutchinson iest kapitanem, i bardzo ciężko przychodzi mu tłómaczyć się w Francuzkim ięzyku, dla tegoż unika rozmowy z Francuzami. Jest on z trzema Angielskiemi parami zpokrewniony, a zatem niepospolitego urodzenia. Bruce bawił się od młodości podrożami; iest 26 letnim synem bankiera Londyńskiego, wysokiego wzrostu i przyiemney postawy. W 20tym roku życia opuścił Angliią, zwiedził Egipt, Syryą, mnieyszą Azyą, Europeyską Turcyą, Węgry, Niemce i część Francyi. Zaszedł aż do rozwalin Palmiry i Balbeku. Dla bezpiecznieyszey podroży zebrał własnym kosztem karawanę, i dla umiejętności Arabskiego ięzyka, zachowuiąc ściśle zwyczaie i przepisy Alkoranu, mienił się bydź Indyyskim Muzulmanem; pod tą niewinną maską bawił 4 tygodnie w pustyniach Arabii i Indyi, i wszystko mógł naocznie widzieć, o czem tylko wędrownicy pisali. Wolney więcey u niego znaczył niżeli Sawary. W Balbeku widział pokolenie z 2000 Arabow złożone, które kościoł słońca na twierdzę przeistoczyło; w rozwalinach Palmiry zadziwiła go 700 sażni długa (?) z kolumn galerya. Przy rozbiciu się okrętu utracił Bruce wszystkie swoie opisy. Dobra iego pamięć dopomoże mu iednak do zebrania ich w części. Mowi dobrze ięzykiem Francuzkim, bez zatrącania Angielszczyzna. Od 6 lat nie widział swey oyczyzny. —— Trzey ci Anglicy czynią wiele dobrego swoim wspołwięźniom, a mianowicie byłem woyskowem.

Xże Luxemburg, par Francuzki, przeznaczony na posła przy Dworze Brazyliyskim, pożegnał d. 24 b. m. Króla.

Niedawno dał Xże Wellington w Paryżu bal i wieczerzą, podczas którey ziadł coś takiego, że mu się niedobrze zrobiło. Zlechętni rozpuścili zaraz pogłoskę, że otruty został; lecz iuż do zupełnego przyszedł zdrowia.

PP. Garat, Cambaceres, Merlin, Sieyes, Röderer, Arnault, Napoleon Bonaparte, Lucyan Bonaparte, Regnaud, Maret, Maury, Etienne, Lakanal, Lebreton, Gregoire, Mongez, Józef Bonaparte, Monge, Carnot, David, Castelan, Thibault, i Breton, wymazanemi są z pocztu członkow instytutu narodowego.

Mowią, iż Hr. Blacas mianowany iest ambassadorem przy Dworze Rzymskim, dla zawarcia nowego konkordatu z Oycem S.

Hr. Choiseul-Gouffier przeznaczony ma bydź na znaczne ministerium.

Wyszło tu ważne pismo o ostatnich chwilach Królowey Maryi Antoniny, i Xiężny Elzbiety wydane przez ich obrońcę P. Chauveau-Lagarde.

Lasek Bolonski zamieniony został na ogrod Angelski.

Na posiedzeniu izby Deputowanych d. 27 b. m. Prezes Lainé przeczytał proiekt do ustawy wzlędem ożenienia Xcia Berry z przydatkami od wyznaczoney do tego kommissyi. Przydatki te opiewaią, iż Xciu Berry zamiast 5000,000 fr. ma bydź odtąd zaraz corocznie 1 mill. fr. wypłacany, a na zastąpienie kosztow weselnych i podarunków dla przyszłey iego małżonki, zamiast 1 mill. ma bydź 1½ mill. fr. wypłaconych. Te przydatki zostały bez głosowania iednomyślnością przyięte. Tu Xże Richelieu zabrał głos i rzekł: " Mci Panowie! Uczucia, które w tey chwili okazała izba, muszą Królowi nayżywsze sprawić ukontentowanie. J. K. Mość był już o nich wcześniey przeświadczony, i daiąc mi rozkaz wyrażenia wam iego ukontentowania polecił mi oraz oświadczyć wam, iż niechce odrzucać iednomyślnością izby uczynioney mu ofiary; ale że postanowił w każdem przypadku zachować nayściśleyszą oszczędność, nie chce nawet, aby w szczęśliwem tem dla Francyi zdarzeniu okazał się bezużyteczny przepych, przeznacza zatem ofiarowane mu w tey chwili 500,000 fr. na wsparcie tych departamentow, które naywięcey w czasie woyny ucierpiały. (Na te słowa całe zgromadzenie i widzowie wykrzyknęli: Niech żyie Król! niech żyią Burbonowie! Xże Berry zgadza się zupełnie z uczuciami Króla i wyraźnie mi to donieść wam zalecił. Król dotknięty żywo klęskami, które wiele okolic spotkały, poczytuie się zaszczęśliwego, iż w szczodrobliwości izby znaleść może sposobność do przyniesienia im iakieykolwiek ulgi. Xże Berry zaś postanowił przyczynione mu co rocznie do iego płacy 500,000 fr. obrucać przez pięć lat ciągle na szlachetne to przeznaczenie. Błogosławmy Opatrzności, że nam takie Xiążę powrociła!,, (Nowe iak wyżey okrzyki,)— Izba Parow przyięła także iednomyslnością powyższy proiekt z poprawami.

Z Madryu d. 26 Marca.

Zapewniaia, iż ieden z naszych grandow, Xże Infantado, upoważniony od Króla został do udania się na okręt, na którym znayduie się przyszła nasza Królowa, i do zaślubienia iey w imieniu Króla, tak iżby wiechała do Hiszpanii iako Królowa i iako Monarchini czynione były iey wszędzie honory.

Wyrok Królewski ponawia roku 1814 surowy rozkaz względem powrotu uszłych z Hiszpanii osob. Spodziewaią się iednak, iż z powodu zaślubienia się, Król ogłosi przebaczenie.

O powrocie Króla Karola IV i Królowey iego małżonki z Rzymu nie ma tu żadney wzmianki.

Naczelny wodz woysk Hiszpańskich w południowey Ameryce wydał odezwę do mieszkańcow Kartageny, w którey wyraża między innemi: " Oto widzicie tych stronnikow Królewskich, których wam iako nieprzyiacioł wystawiono; uratowali was od głodu i nędzy, i nieiednego z was wyrwali z rąk śmierci. Wszystkim mieszkańcom Nowey Granady podaiemy braterską rękę. Niechay dobrzy obywatele przestaną drżeć przed burzycielami, którzy poważyliby się ieszcze zaburzyć ich spokoyność; niechay burzyciele drżą raczey na widok rusztowania, na którem za każdy nowy bunt niechybnie odpokutować muszą.,,

DODATEK
DO N^ro: 31.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 17 KWIETNIA 1816 Roku WE SZRODĘ

Dnia 21 Marca r. b. zszedł z tego świata w dobrach swoich dziedzicznych Polance JW. Stanisław Hrabia Cieński, Poseł i Sędzia Poiednawczy Powiatu Hebdowskiego w wieku życia trzydziestym dziewiątym.

Znakomite zmarłego przymioty których tak w publicznem iako i w prywatnem życiu, liczne dawał dowody ziednały mu powszechną sławę i szacunek. Miłość cnoty i Oyczyzny, którą po przodkach swoich odziedziczył, i którą sam iak naystaranniey zachowywał i ożywiał, naypierwszym była duszy iego udziałem. Łączył z tą zaletę naylepszego Męża, Oyca, Przyiaciela i Pana, i tak dopełniaiąc w każdem względzie powinności szanownego Obywatela, zawczesnem swoiem zgonem wzbudził żal w poczciwych, a strapioną Zonę, dzieci, krewnych i przyiacioł w głębokim pogrążył smutku.

Z Londynu d. 29 Marca.

W obu izbach parlamentu przeszedł iednomyślnością bill względem naturalizacyi Xcia Sasko-Koburskiego. W tym billu oznaczony iest razem stopień, w iakim naprzyszłość uważanym będzie; wszędzie mieć zaraz będzie mieysce po Xiążętach domu Królewskiego i nosić tytuł Xcia Kendalu. Jest to dawny Królewski tytuł, który nosiła małżonka Jerzego 1go. Liberyi używać będą przyszli Xiążęta Kendalu domu Koburgskiego. Królewicz Xże Kentu ofiarował im na mieszkanie swóy wieyski dom Castlebar. Zaślubienie ich nastąpi w pałacu Xcia Reienta w Londynie d. 16 Kwietnia przez Arybiskupa Kanterburskiego.

Xże Reient powrocił z Brigthon do Londynu. Wczoray dał Lordowi Kanclerzowi, Hr. Liwerpool, Lordowi Castlereagh, &c. audyencyą. O godzinie 9 wieczorem udał się Xże Reient na obiad do pałacu Królowey. W wieczor była u Królowey prywatna kompania.

W gazetach naszych czytamy list bezimienney Damy z wyspy S. Heleny w którym wyraża: Wyspa S. Heleny ma wiele nader powabnych okolic. Od przybycia Bonapartego dano tu wiele balow i uczt. Wczoray przez Angielskiego pułkownika pod namiotami dana uczta kosztowała go 250 fszt. Bonaparte ma zwyczay nie tylko kobiety, ale i mężczyzny szcz-

nad za ucho, gdy mu coś do ukontentowania powiedzą. Ja byłam przed nim stawiona gdy właśnie przechodził się z swoiemi jenerałami, ktorzy przed nim kapelusze trzymali, po ogrodzie. Prosił mnie, ażebym mu włoską aryą zaspiewała. Przyznam się, iż cokolwiek zmieszałam się, gdy były Pan swiata, teraz prawda tylko więzień stanu, stanął za moim krzesełkiem. D. 2 Stycznia iadłam u niego obiad; na iego Dworze w Longwood panuie naywiększa etykieta. Wszyscy Marszałkowie i osoby iego orszaku milczeli przez uszanowanie; ia tylko sama rozmawiałam z J. C. Mcią, co wszystkich w prawiało w zadziwienie. Stołowy iego srebrny serwis i porcelana są bardzo kosztowne; każda filiżanka kosztuie naymniey 25 fszt. Znayduią się na nich malowane widoki Egipskie &c Miasta Paryż darowało mu tę porcelanę. Po obiedzie musiałam z nim grać w Triktraka. Jest on nader żywy i śpiewa przy grze. Z swoiego stołu posłał iedney Pannie cukierkow i mnie niemi częstował. Las Casas powiedział mi potem iż Krolowe nie doznawały dawniey takich u niego względow, i że często do 7 Krolow i Xiążąt czekało w przed pokoiu na audyencyą i oney się nie doczekali.

Rozpuszczono tu wieść, iakoby Bonaparte chciał się przekonać iak daleco żołnierz Angielski dopełniłby swey powinnosci. Bonaparte mowią, przeszedł za oznaczoną mu granicę, i gdy niechciał się wrocić, stoiący na straży żołnierz dał do niego ognia. Ostatnie iednak listy z tey wyspy nic o tem zdarzeniu nie wzmiankuią.

Pomiędzy naieżącemi do banku Angielskiego wszczął się także duch pytania. Rządca banku oświadczył, iż tego roku należy przestać ma przeszło roczniey dywidendzie, ponieważ wiedzieć ieszcze niemożna, wiele będzie rozchodu. Wielu interesowanych żądało głosowania na pytanie: czyli bank nie może zdać zaraz rachunku? lecz większoscią 303 przeciw 69 głosow odrzucone to pytanie zostało.

W niedzielę było zgromadzenie osob należących do ministerium u Lorda Liwerpool, które to zgromadzenie zawieszono do dnia wczorayszego. Dnia tego zaszczycił zgromadzenie obecnością swoią Królewicz Xżę Jorku. Mowią, iż rzecz była na nim o zmnieyszeniu woyska lądowego.

Pisma nasze zawieraią następuiący wyciąg z listu, który Xżę Wellington pisać miał do Króla Francuzkiego: "W. K. Mość. dozwoliłeś mi udawać się do siebie w okolicznościach, które W. K. Mci uwagę na siebie ściągnąć mogą. Niema ważnieyszych okoliczności nad te, w iakich się znayduiemy. Europa zostaie na moie słowo i moią odpowiedzialność w pokoiu; z tem wszystkiem iedno słowo wyrwać ią może z nieczynnosci. To słowo będzie wyrzeczone, ieżeli nie okaże się większa tęgość w rządzie. Spokoyność Francyi zależy zupełnie od obecnosci woysk zprzymierzonych; oddalenie się ich będzie hasłem do nowego nieodzownego wstrząśnienia. Większość zagornich roialistow w izbie Deputowanych utrzymuie niezgodę i nieufność. W. K. Mość możesz bydz przekonanym, iż żrodło naywiększego nieszczęscia znayduie się w własnym Jego pałacu.„

W Lincoln i okolicach tego miasta dało się d 24 b. m. czuć mocne trzęsienie ziemi, co rzadko zdarza się w Anglii. W Newstead opadł sufit w iedney sali. W Mansfielt uciekł X. od ołtarza i wszys

tey ludzie z kościoła. W Jockley i innych mieyscach zostały kościoły i inne gmachy znacznie uszkodzone.

Xże Juliusz Polignac przybył niedawno do Xcia Wellingtona i mowił do niego długo wsposobie głow przesadzonych. Lecz Xże ten zbył go krotko, wymawiając się iż nie ma podobnych rozkazow.

Rada mieyska Londynu po dwoch dniowych sporach uchwaliła w piątek prożbę do parlamentu o zmnieyszenie woyska lądowego. Gdy miasto Londyn służy za zwyczay za wzor innem miastom, spodziewać się zatem należy, że i inne miasta i hrabstwa podawać będą podobneż prozby.

Na posiedzeniu izby wyższey d. 25 Marca odrzucona została prozba od wielu kwakrów podpisana o zniesienie podatku od dochodow, ponieważ nie był w niey dany izbie przyzwoity tytuł. (Wiadomo, iż kwakrowie nie daią nikomu tytułu Pana, & ale każdemu mówią ty.)

Lord Palmerston (Minister woyny) odłożył w niższey izbie naradzanie się względem tego rocznego etatu woyska do 8 dni. P. Tierney zapytał się, czyli wniesione zostanie iakowe nowe zmnieyszenie woyska, na co Lord Palmerston z zapewnieniem odpowiedział.— Na zapytanie P. Freele kanclerz Skarbowy doniosł izbie, iż wszyscy kommissarze i poborcy podatku od dochodow są iuż oddalonemi. Tenże kanclerz wniosł, ażeby powiększone cło lądowe i wodne, które dotąd woienną tylko było opłatą, zamienić na stały podatek. Jeżeli podatek ten mogący do 6½ mill. uczynić uchwalony zostanie, nie iest myślą iego proponować nowego podatku. Na zapytanie P. Tierney, zapewnił kanclerz, iż fundusz na umorzenie długow nie będzie naruszony; ale prowizya od nich będzie przez pożyczkę na zaległe podatki zastąpiona. — Lord Castlereagh zapewnił także izbę, iż oszczędność będzie naypierwszą zasadą rządu. P. Tierney oświadczył, iż nie wierzy tey obietnicy, zwłaszcza iż powiększono płace niektórych urzędnikow. (Tu doniesiono izbie, iż sekretarze admiralicyi nie przyięli powiększoney im płacy.) — D. 26 Lord Castlereagh doniosł izbie, iż wniesie bill, mocą którego lista cywilna tak urządzoną zostanie, iż naprzyszłość nie będzie miała żadney zaległości. Brakuiące dotąd 277,000 f. szt. zaspokoione zostaną z Królewskiego funduszu zdobyczy. — D. 27 P. Warrender zdał obszerny rapport o tegorocznich wydatkach admiralicyi i żądał, aby izba uchwaliła potrzebne pieniądze na zapłacenie zaległości, co po nieiakich sporach uchwalono.

DONIESIENIA.

Inspektor Przychodów Miasta Wolnego niepodległego i ściśle Neutralnego Krakowa i Jego okręgu. Podaie do publiczney wiadomości, iż stósownie do Uchwały Wysokiego Senatu Rządzącego z dnia 9. Kwietnia 1816. Nro. 747. w dniu 15. Maia 1816. z rana od godziny 9tey w Biorze Inspektora Przychodów będzie się odbywała Licytacya na trzechletnią dzierżawę Propinacyie z Grontami do tego należącemi w Dobrach Skarbowych Bronowice Wielkie. Chęć maiący trzymania takowey Propinacyi nieomieszkaią na wyznaczony czas Osobiście lub przez Pełnomocnictwo przed Kommissyą Licyyną zgłosić, i w Wadium zaopatrzyć się. O warunkach Licytacyi będzie można w Biorze Inspektora na 3 dni przed nastąpioną Licytacyą zasięgnąć wiadomość. w Krakowie dnia 12. Kwietnia 1816. r.

Wytyszkiewicz.
Hinta,

W dniu 26. Kwietnia b. r. o godzinie 9. z rana w Niegosławicach w Powiecie Skalbmirskim Woiewodz. Krakowskim odbędzie się Aukcya zaiętych w drodze Exekucyi effektów, iako to: pszenicy w Snopiu Kop 110. Jęczmienia Kop 30. Zyta Kop 15. Krów 4. Wszystko za gotową w Courancie Monetę. Pańszczyzna do Wymłotu i Wywóz podług warunków do tego służących dodaną będzie. Dan w Szkalbmierzu dnia 11. Kwietnia 1816.

Kawecki Komorr. Sądow.

Jan Nentwig graiący na Fortepianie, Skrzypcach i Klarenecie, życzy sobie bydź, gdzie u Dworu do nauki na tych instrumentach umieszczony. Życzący go sobie raczą się do Pszczeny w Szląsku Pruskim do niego zgłosic.

Dnia 24 mca Kwietnia 1816 r. o godzinie 9 ranney w Dworze wsi Poręby Dzierżney za miasteczkiem Wolbromem w Powiecie Pileckim Dep Krakowskim położoney, sprzedane będą za gotową srebrną monetę łyżki srebrne większe i mnieysze, zegar stołowy w postumencie wyzłacany, naczynia mosiężne, miedziane, cynowe, żelazne, filiżanki porcellanowe, faians, bielizna stołowa, zwierciadło, stoły, stoliki, komoda, szafa, skrzynie, kredens, kufer, biórko z szufladami, kanapa, krzesełka, łańcuchy żelazne, piła tracka, bryczki, książki w większey części w ięzyku Francuzkim, i t. d. Chęć kupienia maiący zechcą się w oznaczonym mieyscu i czasie znaydować. W Krakowie d. 11 Kwietnia 1816.

Jan Nepomucen Frankl, Komornik T. C. P. J. D Kr.

Dnia 21 mca Kwietnia 1816 r. o godzinie 9 ranney w miasteczku Skale w Powiecie Olkuskim Dep. Krakowskim, w Domu pod L. 77 stoiącym, sprzedane będą przez publiczną licytacyą za gotowe pieniądze, koń, krowa, wóz kowany z drabinkami, drabinki od wozu, magiel stoliki, szkrzynia, szafka, stołki, ławki, obrazy i t. d. Chęć kupienia maiący zechcą się w oznaczonym mieyscu i czasie znaydować. W Krakowie d. 9 Kwietnia 1816 roku.

Jan Nep. Frankl, Komornik T. C. P. I. D. K.

W Powiecie Szkalbmirskim we wsi Żurawnikach, nad Nidą o ćwierć mili od miasta Wiślicy leżącey, przyymowane będą na paszą letnią źrebięta, zaczynaiąc od 24 Kwietnia do 24 Września r. b. 1816. Każdy przyprowadzaiący źrebię, przyniesie razem na dwie iedno zgodne ręce dokładnie zrobiony opis źrebięcia, z których ieden zostanie na gruncie, a drugi właściciel źrebięcia z podpisem odbieraiącego Ekonoma do siebie weźmie. Przy oddawaniu źrebięcia płaci się Zł. Pol. 1 a przy odbieraniu Zł. Pol. 4. W przypadku wylewu wody, właściciele raczą, po uwiadomieniu siebie, odebrać źrebięcia za wynagrodzeniem za czas paszy. Słabe i zołzowate źrebięta nie będą przyymowane.

Notaryusz Publiczny Powiatu Miechowskiego Departamentu Krakowskiego Podaie do Publiczney wiadomości, iż stosownie do Zalecenia Wysokiego Trybunału Cywilnego, pierwszey Instancyi Departamentu Krakowskiego, Ruchomości, z sukien i sprzętów domowych, tudzież nieruchomości po zmarłym Wincentem Wilczyńskim pozostałe iako to: Dom drewniany z Placem i sadem w Mieście Miechowie przy ulicy Olkuskiey Sytuowany Liczbą osm oznaczony Zł. Pol. pięćset, tudzież grunt orny kwarta roli czyli prętów cztery obeymuiący Zł. Pol. ośmset. oszacowane, częściami przez publiczną licytacyą więcey daiącemu za gotowe pieniądze, dnia 13. Maia r. b. aż do ukończenia i w dni następne, w Mieście Powiatowym Miechowie w Kancellaryi niżey podpisanego w Domu pod Numerem 106, będący, zaczynaiąc od godziny 9 z rana, a po południu od godziny 3 sprzedawane będą. Każdy tedy chęć kupna Realność maiący, w dziesiątą Część Summy Szacunkowey, ma się opatrzyć, i takową iako Vadium przed licytacyą przysądzenia przygotowuiącego odbywaną, złożyć. Warunki tey licytacyi i inne kondycye co do realności, w Kancellaryi niżey podpisanego Notaryusza zawsze przeczytane bydź mogą. Dan w Miechowie dnia 1. Kwietnia 1816.

Józef Przemyski Not. P. P. M.